

Hiztegitxoa

Hobeto irakurtzen laguntzeko

ageriko irekiagoa, nabarmenagoa	«Neska hori gu guztiok baino agerikoagoa da.»	72
aharrausi aho zabalka, logura hotsa	«Gutunek aharrausi egin zuen.»	40
ahoa bete hortz utzi zur eta lur, harrituta utzi	«...beste norbaitengana zihoan, mutila ahoa bete hortz utzita , eta oraindik ere zer egin ez zekiela.»	11
aitzaki estakurua	«Lautan proposatu dizut azken asteotan, eta lautan izan duzu aitzakiren bat.»	61
ajatu gastatua, maiztua	«Bakero ajatuak .»	112
amildegi erroitza	«— Hegan badakigun erabakitzeke amildegira salto egin behar badugu...»	120
amildu malkartu, goitik jausi	«Hamar urte zituela hil zitzaion ama, tuberkulosiaren atzaparretan amildua .»	53
antzeman harrapatu, sentitu	«Gizonak belarriak apaldu zituen segituan, eta Anuskak haren lotsa bizia antzeman zuen.»	62
antzematen da ... egin duela ezagun da ... egin duela	«Hark ondo egiten du, e? — Antzematen da dantza egin duela txikitatik.»	34
apopilo ostatu hartuta dagoena	«...eta ondoren goiz-goiz jaikitzeke, apopilo ei gosaria prestatzeke.»	53
asaldatuta urduri, tentsioan	«Anuska zeharo asaldatuta zebilen, logikoa zen bezala...»	98
askotariko denetarik	«Zenbait lantegitan aritu zen askotarikoa egiten: karretilak eraman, hondakinak garbitu, zamalanak, igeltseroren laguntzaile, panelak muntatu...»	16
astindu inarrosi, mugitu	«Besoak altxatu eta astindu zituen airean.»	72
atoan berehala, ari batean	«Izortze atoan jaiki zen haren besoa aztertzeraz.»	68
atximurka zimiko, imurtxika	«Altxatu aurretik, Gutuneren atximurka sentitu zuen gerrian.»	11
aurpegiratu aurpegira egotzi, aurpegira esan	«Barkatu. Txikitatik aurpegiratu didate: zuzenedia naiz.»	67
auskalogarrenez batek daki zenbagarranean	«Haize bolada bihurri batek mutilaren kopetako ilea astindu zuenean, Anuska auskalogarrenez ohartu zen zenbaitearaino zuen barruan Galder.»	141
axola ardura, garrantzi, keska	«Zergatik esan diozu ez zaizula axola ?»	19
aztoratu bere onetik atera, larritu, estutu	«...horrek aztoratzen nau, zergatia ez jakiteak.»	132
babo tentel, kokola	«Anuska babo baten modura geratu zen begira, non sartu ez zekiela.»	27
baitan -engan, barnean	«Bere baitan bilatu zituen gelditzen zitzaizkion indar guztiak bilatzen...»	121
bederen behintzat	«Gero, bihotza lehertuta hiltzen ez bazen bederen , Galder sastatuko zuen.»	111
betekada tripakada	«Baina irten hasi eta astebetara betekada handia neukan.»	18
bidaide bide laguna	«Edozertarako, e? Lagun gisa eta bidaide gisa eta dena gisa. Potola eta titi handia izango naiz, baina itsua baere ez.»	49
bihozti sentimenduzkoa, bihozkorra	«Ez zen modurik itxurosoena diskurtso bihozti baten estreinarako.»	145

birrindu txikitu	«Lotsak birrindua egoten zen edozertarako.»	21
bisigu begiak arrain begiak	«—Zuk uste duzu nire txorimalo ile honekin zerbait lortu dezakedala? Nire bisigu begiekin? Ja!»	9
bizitzaren bitxia bai bitxia dela bizitza!, ze bitxia!	«Egoera absurdoa! —Beste behin egin zuen barre Galderrek—. Bizitzaren bitxia! »	44
bortitz indar handikoa	«Anuska ezagutzeak inflexio puntu bortitza ezarri zion bizitzan.»	132
bozgorailu megafonoa	«Gutunek aho ingurura mugitu zituen orduan eskuak bozgorailuarena egiteko.»	85
damutuarazi penatu	«Telefono zenbakia eman beharko dizut, edo hurrengoan zure lagunak damutuarazi egingo dit.»	82
dardarka ikaraz	«Neu ere dardarka nago!»	83
desiratu nahi izan	«“Magnetismo horrek berak agindutako balu nire bihotz bidea” desiratu zuen Anuskak.»	84
dohain esku ona	«—Beti esan didate dohaina dudala haurrekin...»	28
duintasun dignitatea	«“Ametsak hautsita eta duintasuna lurpean ditut...”»	41
ederretsi ederra sentitu, apreziatu	«Anuskak paisaia ederretsi zuen.»	153
ego norberaren izaera harroskoa	«...ilea luzatzen utzi eta laranjaz tindatzeaz batera, izaera ere bete egin zitzaion. Edo egoa . Edo hegoak. Oso goian egiten zuen orain hegan.»	11
enbata galerna, ekaitza	«Inoiz baino biluziago sentitu nintzen kolpetik, enbata baten erdian.»	150
eraginkortasun efizientzia, eraginkortasuna	«Bakoitza non eta nola jarri behr zuten hasi zitzaien beste guztii, eraginkotasun handiz hasi ere.»	61
ergel leloa	«Alferrikako negar ergela disimulatzek...»	21
erremolatxa beterraba, barazki mota	«... erremolatxa emango zuela, aurpegia, gorria baino gehiago, more-more.»	43
erruz ugari, asko	«Zoritxarrez, horretarako dirua behar zen. Erruz .»	57
estim aprezioa	«— Estim handian duzu gure Inaxio.»	31
estreina hasiera	«Ez zen modurik itxurosoena diskurtso bihozti baten estreinarako .»	145
etsipen desesperantza	«Ez hasi berriro etsipenarekin . Zer gertatu behar zaizu zeure buruarengan sinisteko.»	90
ezkor pesimista	«—Zu ez zara neska ezkorra! Zertarako zaindu planeta, egunen batean lehertuko bada?»	48
ezuste ustekabea, sorpresa	« Ezuste izan da zu ikustea. Ezuste ederra.»	83
finko irmo, tinko	«Mutilaren begiak pistari itsatsita zeuden. Finko .»	117
fokalizatzea gune batean zentratzea	«Oso nekaza egiten zitzaion pentsamoldeak fokalizatzea ...»	90
fuselaje hegazkinen gorputz zentrala	«...hegazkinaren fuselajea eta mendien tontorrak eta itsaso urdina...»	112

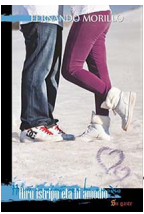
gaitzitu amorratu, sumindu	« Gaitzitu egin zituen, hasi aurretik ere, eta orain bere kontra zeuden.»	110
garun burmuina	«Melodia bat garunean sartzen zaizunean bezala.»	142
gortina geruza	«Anuskak, berriz, urrunen ikusten zuen mendirantz zuzendu zituen begiak, elur- gortinaz harago.»	28
hasperen zinkurina, intziria (arnasa hotsa)	«Galderrek hasperen labor bat egin zuen.»	12
hauspo birika	«Mutilarengana iritsi zen, hauspoa ondo berotuta.»	145
hauteman nabaritu, sentitu	«Kanpoan, Anuskak tantak hauteman zituen.»	23
herrestan narras, arrastaka, tarras	«Anuskari deitu, eta ia herrestan eraman zuen.»	76
huskeria sinplikeria, txikikeria	«Kopetako ilea mugitzen ikustea aski, bere sentimendu guztiak kiskaltzen hasteko. Huskeria handiagorik!»	141
hutsal alferrekoa, baliogabea	«Bi txoroaldi hutsal dira. Et ni kaka eta kaka barruari...»	76
igeltsero albañila	«Anuskak aipatua zion lantegi batean ibili zela karretilak eramaten, edo igeltsero baten laguntzaile.»	109
igorri bidali, helarazi	«Mutilarekin zer egin erabaki ezinda, Gutuneri igorri zizkion bere barruko galderak.»	85
igurtzi ferekatu, frotatu	«Anuskak amasa sakon hartu eta sudurra igurtzi zuen, abiatu aurretik.»	68
ihardetsi erantzun, arrapostu	«—Ez al duzu entzun Barricadaren “Ya no existen príncipes azules”? – ihardetsi zion Galderrri.»	14
indultu zigorra barkatzea	«... indultua irabazi dut?»	112
inuxente kokola, sineskorra, tuntuna	«Anuskak ez zuen inuxente hutsa izan nahi, ez zuen edozer irentsi nahi.»	17
iraindu mespretxatua, gutxietsia	«Bi Nobel Sari jasotzen lehena eta bakarretakoa. Txikia tamainaz, zeharo miretsia. Eta iraindua .»	8
irmotasun gogortasuna, sendotasuna	«Galderrek poliki hitz egiten zuen, baina irmotasun handiz.»	78
jostari olgetun, jolas jarrerarekin	«Gero Anuskari begiratu zion begietara, jostari antzean...»	50
kabitu sartu	«Barre batzuk kabitzen ziren tarte horretan.»	154
kantoi izkina, ertza	«Anuskak buelta hartu zuen. Lehen kantoi an biratzean.»	123
karkara barre-algara	«Gutunek karkara egin zuen.»	9
kasik ia	«...ez dut kasik ezagutzen Galder.»	112
kaskatu ahuldu	«Gutunek mingaina kaskatu zuen.»	99
kiskali erre, txingartu	«Galderrri barrua kiskaltzen zion pasioa zerua zen.»	57
kokoriko jarri kukubilka, pikotxean, makurtuta	«Kanpoko praka, bigarrena, txaketa, jertseak eta nikiak atera... Kokoriko jartzea lortu zuen azkenean.»	36

konbultsio dardara, gorputz ikara	«Anuskak kostata markatu zuen, hatzak konbultsioak jota zituela ematen baitzuen.»	82
kopeta bekokia	«Gutunek kopeta zimurtu zuen.»	76
kosk egin haginka egin	«Galderrek kosk egin zion beheko ezpainari.»	139
kraskatu zaratarekin hautsi	«...arrautza baten modura kraskatu behar zuen han behean?»	116
kriskitin kaskabiloa, kaskabela	«Gutunek kriskitin egin zuen hatzez.»	72
kulunkatu zabu egin, balanbatu	«Burua kulunkatu eta seriosotasun osoz mintzatu zen.»	141
lanbro euri fina, zirimiria	«Kanpoan euri lanbroa hasi zuen. Bere baitan bezala.»	47
lausotu gandutu, lainotu, difuminatu	«Behe-laino trinko samar batek lausotzen zuen bista.»	53
lazzarria beldurgarri, izugarri	«Eta min lazzarria egiten zuena.»	21
laztu tente jarri, arteztu	«Gorputzeko ile guztiak laztu zitzaizkion, burugainetik tximista sartu balitzaio bezala.»	70
lehenbailehen albait lasterren	« Lehenbailehen argitu behar duzu dena.»	137
lerratu irristatu, labaindu	«Bere fantasien paisaietan isilka lerratzen zen begirada ameslaria.»	27
liskar haserraldia, sesioa	«Neskek harri eta zur entzun zuten liskarra .»	77
mahoi oihal mota, kotoizko sendoa	«Han, aireportuan, agurea garai bateko baserritarren antzera zihoan oro har, mahozko galtza eta alkandora koadrodunarekin.»	58
makina bat asko, hainbat	«Eskiatzera joan behar zuten. Makina batek lehenbiziko aldiz.»	10
mamitsu sakona, sendoa	«Baina ez zitzaion ideia mamitsurik bururatzen.»	32
mara-mara erortze etengabea, jarraian	«Elur malutak leun eta astiro erortzen ziren, mara-mara , gero eta ugariago.»	24
masail mazela, aurpegiko bi aldeak	«Anuskak masailak goraino puztu zituen.»	122
mesfidati fidagaitz, konfiantzarik gabe	«Neska luzeenak mesfidati begiratu ondoren...»	110
miretsi harridura sentitu	« Miresten zaitut. Benetan.»	20
murmurikatu ahapeka esan, isilean	«—Ez da nire printzea — murmurikatu zuen Anuskak.»	16
musu truk dohainik	«...langile txiroen seme-alabei ere irakasten zien musu-truk , premiazkoa iruditzen zitzaiolako hezkuntza...»	53
ñabardura xehetasuna, detailea	«Lainoen gainean ibiltzea, lurraren koloreen formak eta ñabardurak aldatzen sentitzea begirada bazterrez.»	57
oihartzun durundioa	«Haren oihartzun bizia.»	15
pairatu jasan, sufritu	«Baina bai lan egin, eta aldarri, eta garrasi, jende xumeak pairatzen zuen egoera ustel hura eraldatzen laguntzeko.»	54

pasiera osteratxoa, paseotxoa	«Lamarrek lo egin nahi zuela aprobeztatuta, busa hartu eta pasiera bat ematera joan nintzen elur pista inguruetara.»	43
patrika sakela, poltsikoa	«Gogorra izan da, baina bi amets utzi dizkirate patrikan .»	136
pil-pilean hizketa bizian, saltsan	«Dozenaka ikasle pil-pilean , hitz egiten, garrasika, zirrarak blai, eta bazkalosteko txangoaren zain.»	9
pitzatuta egon burutik jota, zoratuta	«Berehala konturatu naiz ezin dudala hau zabaldu edo pitzatuta nagoela pentsatuko dute.»	43
pottoka zaldi txikia	«Anuskak zaldiak eta pottokak ikusi zituen.»	94
putz kaka zaharra! (onomatopeia)	«Itxurazkoa. Nahi zuen egiten zuena. Algaran bizi zena. Putza .»	73
puxika globoa, airezko poltsa	«Anuskaren baitan beldurra puztu zen, metro bateko puxika baten antzera.»	18
samin mina	« Samina eta sumina.»	127
samurtasunez maitekiro, leun	«Anuskak zaldien zurda laztandu zuen, samurtasunez .»	96
sarkastiko ironia latz mingarria	«Prudenek begiak erdi itxi zituen, erdi serio, erdi sarkastiko .»	59
sastatu ziztatu	«Gero, bihotza lehertuta hiltzen ez bazen bederen, Galder sastatuko zuen.»	111
segapoto mugikorra, sakelakoa	«Mutilak segapotoa atera zuen poltsikotik. Bere tonu patxadatsuan mintzatu zitzaion neskari.»	81
sekula behin ere, egundo	«Sekula ez nintzen hain txiki sentitu.»	133
sen instintua	« Senak adi-adi jarri zuen bat-batean.»	54
sentsazionalista inpresionatzekoak	«...orduko sentsazionalistek zanpatuta eta irainduta.»	131
simaur animalien gorotza, satsa	«Leku guztietan galdetu dut, eta simaurrezko asto-lan batzuk baino ez ditut aurkitu. Eta guztiak onartu.»	79
sorbalda besagaina, besaburua	«Galderrek sorbaldak jaso zituen.»	146
sumatu nabaritu, igarri	«Anuskak korapiloa sumatu zuen errailetan.»	16
sumin amorrua, beroaldia, haserrea	«Samina eta sumina . Joan zaitetz txakurra atzeko zulotik puztera. Aio.»	134
susmatuagatik ere susmatu arren, nahiz eta susmatu	«Galderren irudia sartuegia zeukan buruan, berak eraikitako gezurrezko utopia zela susmatuagatik ere .»	17
sustar-sustarretik xehetasun guztiekin	«...orduan urdurituko zara niri dena kontatzen, sustar-sustarretik .»	107
temati burugogor, egoskor	«Lidiak ez zuen gogoratu ere egiten ezezko bat jaso zuen azken aldia, baina tematia izaten bazekien.»	22
tentuz kontu handiz	«... tentuz , edo ez zuen ezer lortuko.»	110
tifoi haize zurrumbilo euritsua	«Anuskak tifoi a zeukan bere baitan burrunbaka.»	142
tori eutsi, hartu	« Tori . Pantailan dago zenbakia.»	82

totelka zezelka, errepikatuz, motel	« Totelka galdetu zuen Anuskak: — Besoa... hautsita duzu?»	44
tuntun leloa, kokola	«— Baznekien? " Tuntuna , tuntuna...!"»	33
txakur-amets kimera, bete ezin daitekeena	«Artaburua naixela iruditzen zait, eta txakur-ametsetan hasi naizela.»	76
txistu listua, ttua	«Anuskak txistua irentsi zuen.»	143
txoroaldi zoroaldi	«Bi txoroaldi hutsal dira.»	76
txundidura lilura, mirespena	«... txundiduraz begiratu zion neskari.»	28
txutxu-mutxu marmarra, zurrur-murrua	«— Txutxu-mutxu gaiztoak.»	17
uhala hedea (larruzkoa zinta)	«Eta norbait hura Galder zen, ezkerreko besoa uhala batez lotua eta anaia txikia alboan.»	41
ukabil kolpea	«Anuskak ukabilko bat eman zion sorbaldan.»	147
ukabilko kolpetxoa	«Anuskak ukabilko bat eman zion sorbaldan.»	147
umil apala	«— Umila andrea.»	9
xarmagarri erakargarria, enkantua	«Galderri hegaldizale amorratu eta erretxina iruditu zitzaion, apur bat gor, apur bat erredikulu eta zeharo xarmagarria .»	58
xarmagarria polita, ederra	«Galderri hegaldizale amorratu eta erretxina iruditu zitzaion, apur bat erredikulu eta zeharo xarmagarria .»	58
xinxangre gatzbakoa, inozoa	«...ipuinetako printzesak bezala egotea, ipuinetako xinxangre horiek, urrezko dorretxe ergel batean, printzea noiz etorriko zain!»	85
xirmi-xarma aztikeria, sorginkeria	« Xirmi-xarmaz , azal eta hezur eralda zaitzakeen istripu basati baten modukoa.»	133
zamalan karga eta deskarga lana	«Zenbait lantegitan aritu zen askotarikoa egiten: karretilak eramanez, hondakinak garbitu, zamalana , igeltseroren laguntzaile, panelak muntatu...	16
zanpatuta zapalduta	«...orduko sentsazionalistek zanpatuta eta irainduta...»	131
zapuztu minduta, defraudatuta	«Orain ez nintzateke hain zapuzturik egongo, Gutu.»	136
zartatu pitzatu, arrakalatu	« Zartatzeaz sentitzen zuen bere barrualdea.»	124
zimurtu kopeta bekozkoa jarri, bekokia ilundu	«Gutunek kopeta zimurtu zuen.»	76
zinak eta minak arazoak	«— Zinak eta minak ikusi ditut. Baina hori gutxienezkoa da orain —azaldu zion Laidak—. Mina bideratu egin da.»	149
zirrara emozioa	«Dozenaka ikasle pil-pilean, hitz egiten, garrasika, zirrarak blai eta bazkalosteko txangoaren zain.»	9
zirrikitu bitarte estua	«Ez zuen zirrikitu handirik bere ametsei jarraitzeko.»	132
zital gaiztoa, txarra	«...eta neskari oso zaila zitzaion hartaz ezer zitalik sinestea.»	17
zokoratu baztertu, zokondoratu	«Galder, hala ere, tematia zen. Ez zitzaion burutik pasatu ere egin zokoratzerik .»	57

zorabigarri txundigarria, liluragarria	«Laida modelo bat bezain dotore mugitzen zen, bere naturaltasun zorabigarriaz , burua segurtasunez altxatua...»	10
zur eta lur harrituta	«Neskak zur eta lur begiratu zuen	118
zurbil margul, zuri-zuri	«Gaixo zegoela ematen zuela, hildakoak baino zurbilago .»	32
zurturik harrituta	«Gutunek zurturik begiratu zion.»	143